

Czy osoby interplciowe są LGBT?

Niektórzy z nas to osoby LGBT, ale wielu z nas nimi nie jest. Mamy taki sam zakres tożsamości, jak osoby endopłciowe, czyli osoby z typowymi cechami płciowymi.

Wielu z nas jest heteroseksualnych, ale nie wszyscy. Większość z nas identyfikuje się z płcią przypisaną przy urodzeniu, a niektórzy nie. Niektóre osoby interplciowe, które odrzuciły przypisaną im płeć po urodzeniu, mogą identyfikować się jako osoby transpłciowe lub starać się wyrazić swoje własne, indywidualne odczucie tożsamości płciowej.

Interplciowość jest często błędnie kojarzona z niebinarną tożsamością płciową. Każdy może mieć niebinarną tożsamość płciową, niezależnie od tego, czy jest interplciowy czy nie.

To co nas łączy z ruchem osób LGBT to dążenie do poszanowania naszej różnorodności i naszych praw, których łamanie często wynika ze stereotypów płciowych.

Kilka przykładów różnorodności ludzi pod względem chromosomowym

Niektóre dziewczynki mają 46XY

Niektóre dziewczynki mają 45X0

Większość dziewczynek ma 46XX

Niektórzy chłopcy i niektóre dziewczynki mają 46XX i 46XY

Niektórzy chłopcy i niektóre dziewczynki mają 45X0 i 46XY

Niektórzy chłopcy mają 47XXY

Niektórzy chłopcy mają 46XX

Większość chłopców ma 46XY

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

Projekt jest realizowany we współpracy z KPH

Jakie cele ma ruch osób interplciowych?

Organizacje osób interplciowych takie jak Fundacja Interakcja dążą do tego, aby osoby interplciowe:

- Cieszyły się poszanowaniem tych samych praw, co osoby endopłciowe (nieinterplciowe): w tym prawa do integralności i autonomii cielesnej, prawa do samodzielnego decydowania o tym, co dzieje się z naszymi ciałami;
- Żyły wolne od stygmatyzacji, dyskryminacji, poczucia wstydu i utrzymywania swojej interplciowości w tajemnicy.

Jak wspierać ruch osób interplciowych?

- Współpracuj z organizacjami osób interplciowych w dążeniach na rzecz zakazu szkodliwych praktyk wobec niemowląt, dzieci i nastolatków urodzonych ze zróżnicowanymi cechami płciowymi oraz odsuwania interwencji medycznych do momentu, kiedy osoba interplciowa może podjąć osobistą, w pełni poinformowaną decyzję.
- Stwarzaj przestrzeń, aby głos mogły zabierać osoby interplciowe na swoich warunkach i nie tokenizuj symboli reprezentujących ruch osób interplciowych, jeśli nie prowadzisz działań odpowiadających na specyficzne potrzeby osób interplciowych lub ich bliskich.
- Celebryz różnorodność cielesną.
- Stosuj neutralne i niestygmatyzujące słownictwo <https://www.interakcja.org.pl/slovnictwo/>
- Wspieraj organizacje osób interplciowych, szczególnie te działające z perspektywy praw człowieka.
- Sięgaj po materiały edukacyjne ze sprawdzonych źródeł i udostępniaj je innym <https://www.interakcja.org.pl/baza-wiedzy/>

Wesprzyj działania Fundacji Interakcja

Więcej informacji znajdziesz na stronie Fundacji Interakcja www.interakcja.org.pl

INTERPLCIOWOŚĆ

Czy wiesz co to znaczy?

Co to jest interplciowość?

Interplciowość to pojęcie parasolowe dotyczące osób, które rodzą się z ciałem, które nie wpisuje się w społeczne lub medyczne definicje typowych ciał żeńskich bądź męskich.

Wrodzona różnorodność może dotyczyć następujących cech płciowych: wewnętrznych i/lub zewnętrznych narządów płciowych i/lub chromosomów i/lub struktur hormonalnych.

Zróżnicowane cechy płciowe mogą być widoczne już u noworodków, ale mogą również ujawnić się w okresie prenatalnym, w dzieciństwie, w okresie dojrzewania lub w życiu dorosłym. Dana osoba może zorientować się, że jest interplciowa w bardzo wczesnym wieku lub późniejszym okresie swojego życia. Ze względu na indywidualne okoliczności życiowe oraz specyfikę ciała, niektóre osoby mogą nigdy nie dowiedzieć się, że ich cechy płciowe są nietypowe.

Jesteśmy niezwykle zróżnicowaną populacją, z co najmniej 40 różnymi typami interplciowości znanymi nauce.

Interplciowość dotyczy różnorodności cielesnej, a nie tożsamości płciowej czy orientacji seksualnej.

Fundacja Interakcja zaleca stosowanie powyższej definicji, z której korzysta ONZ oraz inne organizacje zajmujące się tematyką praw człowieka.

A co ze słowem hermafrodyta czy obojnak?

Termin hermafrodyta wywodzi się z mitologii greckiej. Historycznie, prawo krajów zachodnich uznawało hermafrodytów za kobiety lub mężczyzn w zależności od dominujących cech. Z biegiem czasu termin ten zawęził swoje znaczenie. W ten sposób biologia definiuje organizm, który łączy w sobie zarówno „męską” jak i „żeńską” zdolność reprodukcyjną. To sprawa, że termin ten, podobnie jak „obojnak” wprowadza w błąd jeśli jest stosowany w odniesieniu do osób interplciowych. Oba terminy były i nadal bywają używane w przestarzałej, pejoratywnej terminologii klinicznej i wiele osób interplciowych odbiera ich używanie jako retraumatyzujące i obraźliwe.

Należy zaznaczyć, że niektóre osoby interplciowe próbują odzyskać termin hermafrodyta i nadać mu pozytywne znaczenie. Jednak sugerujemy, aby używały go jedynie osoby interplciowe, które czują się z tym komfortowo, opisując swoje własne ciała i indywidualne doświadczenia.

A może lepiej mówić „osoby interseksualne”?

Termin „osoby interseksualne” jest mylący i niesłusznie kieruje uwagę na seksualność. Tymczasem interplciowość czy zróżnicowanie cech płciowych dotyczy różnorodności cielesnej.

Termin był stosowany jako kalka angielskiego terminu intersex, jednak w języku angielskim słowo „sex” oznacza również płeć w sensie biologicznym.

Czym jest termin Zaburzenia Rozwoju Płciowego?

W 2006 roku klinicyści zastąpili termin „interplciowość” w nomenklaturze medycznej terminem „zaburzenia rozwoju płciowego” lub ZRP. Decyzja ta została zakwestionowana przez ruch osób interplciowych, ponieważ ugruntowuje medyczny model, w którym ciała interplciowe postrzegane są jako zaburzone i nieprawidłowe. Taka terminologia buduje wrażenie zasadności interwencji medycznych na zdrowych interplciowych ciałach, a więc ugruntowuje naruszenia praw człowieka i powoduje, że wiele osób ze zróżnicowanymi cechami płciowymi unika opieki medycznej.

Aktywiści i instytucje zajmujące się prawami człowieka wzywają do zmian ram klinicznych, aby zapewnić zgodność z normami praw człowieka.

Osoby interplciowe opisują siebie używając różnych pojęć. Czasami osobiste wybory mają na celu uniknięcie dyskryminacji, nieporozumień i napiętnowania lub wynikają z dotychczasowych doświadczeń oraz braku dostępu do niepatologizującej wiedzy. Niektóre osoby interplciowe używają terminologii typu ZRP szczególnie podczas korzystania z opieki zdrowotnej, inne mogą używać etykiet diagnostycznych lub określeń niepatologizujących, takich jak interplciowość czy zróżnicowane cechy płciowe.

Fundacja Interakcja zaleca stosowanie następujących terminów: zróżnicowane cechy płciowe i interplciowość, które są standardem wśród organizacji zajmujących się prawami człowieka

Ile jest osób interplciowych?

Statystyka niskiego zakresu cech widocznych przy urodzeniu wynosi około 1 na 2000 osób (0,05% urodzeń), ale bardziej prawdopodobna liczba jest bliższa 1,7%, dlatego Fundacja Interakcja sugeruje stosowanie tych szacunków, podobnie jak robi to ONZ.

Jakie problemy napotykają osoby interplciowe?

Nie łączy nas tożsamość płciowa czy orientacja seksualna. Zamiast tego dzielimy doświadczenie stygmatyzacji i dyskryminacji ze względu na nasze cechy fizyczne. Może to obejmować wczesne tak zwane operacje „normalizujące” i interwencje hormonalne mające na celu sprawienie, że nasze ciała będą wyglądać bardziej „typowo”.

Mamy do czynienia z zawstydzaniem i stygmatyzacją naszych ciał w edukacji, opiece zdrowotnej, sporcie, pracy oraz w innych środowiskach i sytuacjach życiowych.

Czy osoby interplciowe mają problemy zdrowotne?

Osoby interplciowe, jak wszyscy ludzie, mogą mieć problemy zdrowotne. W niektórych sytuacjach potrzebna jest natychmiastowa pomoc medyczna zaraz po urodzeniu. Niektóre problemy zdrowotne, takie jak płodność, mogą być związane z określonymi typami interplciowości, ale bycie interplciowym nie jest samo w sobie problemem zdrowotnym. Ciała interplciowe są najczęściej zdrowe.

Obecne protokoły medyczne promują interwencje mające na celu uczynienie ciał osób interplciowych bardziej „typowymi”. Często mają one miejsce, zanim jesteśmy w stanie wyrazić osobistą zgodę lub przy ograniczonym ujawnieniu długoterminowych konsekwencji zabiegów. Takie interwencje chirurgiczne koncentrują się na wyglądzie i nie są poparte wiarygodnymi dowodami potwierdzającymi, że mają one pozytywny wpływ na nasze życie.

Bardzo wiele osób interplciowych przez całe życie cierpi z powodu fizycznych i emocjonalnych skutków tego typu interwencji oraz związanego z nimi poczucia wstydu i tajemnicy. ONZ i wiele innych instytucji zajmujących się prawami człowieka uznaje je za szkodliwe praktyki oraz formy przemocy i złego traktowania.